

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «ВИЖНИЦЬКИЙ»

№2 (36) квітень-червень, 2024 рік

ВІТАЄМО З 15 РІЧНИЦЕЮ ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА!

Дорогі читачі, колеги, працівники природно-заповідної справи та всі причетні до збереження природних багатств!

Вже 15 років 7 липня в Україні офіційно відзначають професійне свято працівників природно-заповідної справи. Це день всіх і кожного, хто прагне зберігати навколишнє середовище і для кого це перетворилося на справу всього життя. Воно покликано зберегти генофонд живої природи, унікальних природних екосистем, ландшафтів що є пріоритетним напрямком роботи НПП «Вижницький».

У цей особливо важкий для України час, в умовах війни, коли ось вже 10 років ворожий загарбник знищує природу, робота природоохоронників набуває ще більшого значення і їх праця є надзвичайно важливою та цінною для збереження довкілля і природних ресурсів. Незважаючи на всі труднощі, вони продовжують захищати нашу природу, підтримувати екологічний баланс і працювати на благо нашої з вами країни. Їх героїзм, відданість та професіоналізм надихають та заслуговують на найвищу повагу. Працівники національного природного парку «Вижницький» докладають чимало зусиль для збереження природної спадщини. Зокрема значно зменшена кількість незаконних рубок, завдяки

фотопастанкам та систематичним рейдам служби державної охорони, яка підсилена сучасними засобами зв'язку, нагрудними бодікамерами та іншим приладдям. Створений музей під відкритим небом «Вартові Недеї», облаштовано нові туристичні маршрути та екологічні стежки, що збільшить потік туристів, а це в свою чергу сприятиме економічному розвитку регіону. Триває тісна еколого-освітня співпраця з навчальними закладами. Впроваджуються нові проєкти. Здійснені важливі кроки для налагодження тісної

Продовження на сторінці 2

Читайте у номері

Вітаємо з 15 річницею професійного свята!	1
Співпраця заради збереження природи та розвитку туризму	2
Відроджуємо зелені традиції	3
Дайджест цікавих подій	4
Дивовижний світ арахнології	6
Інтерпретація природи для дітей	7
Відомі постаті селища Берегомет	8
Довкілля - безголоса жертва війни	10
Пташиний світ очима дітей	10
Для юних природолобів	11
Amazing waterfalls of the Park	12

Початок на сторінці 1.
міжнародної співпраці та залучення іноземних партнерів до спільних проєктів, обміну досвідом і знаннями. Науковцями виявлено близько 300 нових видів тварин, з них 4 види особливо цінні і занесені до Червоної книги та 1 червонокнижний вид рослинного світу. За допомогою сучасних приладів фото та відеофіксації став можливий більш якісний моніторинг лісової фауни. Окремо слід відзначити досягнення щодо розширення території Парку. Зокрема, у його склад увійдуть геологічні пам'ятки Протяті каміння, Буковинські водоспади, Соколине око та печера Довбуша, а також цінні природні комплекси Дністровської частини Чернівецької області загальною площею близько 3000 га. Цей процес знаходиться на стадії підпису Указу Президента і це дасть можливість зберегти більше цінних біотопів.

Звісно, що потрібно ще чимало зусиль щоб наш регіон розквітав. Зокрема важлива всебічна підтримка місцевих громад та жителів і гостей Вижниччини. Адже дотримання елементарних правил поведінки в лісі та повага до природи значно покращить санітарний стан лісів.

Окрема подяка тим, хто стояв у витоків створення національного природного парку «Вижницький» та заклав міцний фундамент, передали свої знання та досвід теперішньому поколінню охоронцям природи.

Бажаємо всім небайдужим до проблем довкілля міцного здоров'я, невичерпної енергії, наснаги, чистого повітря та нових здобутків у справі захисту природи. Нехай кожен день приносить радість від здійснених кроків у збереженні природної краси!

З найкращими побажаннями,
колектив НПП «Вижницький».

СПІВПРАЦЯ ЗАРАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДИ ТА РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

місцеве населення робочими місцями та зберігає баланс між використанням природних ресурсів та збереженню природи в цілому.

Відвідали унікальний навчальний центр AFRAT, де місцеві мешканці та приїжджі можуть здобути професію, таку, як: гід, екскурсовод, фермер, інструктор з активних та екстремальних видів відпочинку.

На станції гірських рятувальників у Французьких Альпах ознайомилися з особливостями роботи в гірських умовах.

Обговорили напрямки подальшої співпраці з експертами та працівниками парку Веркор, які допоможуть реалізувати спільні проєкти та впровадити європейські стандарти на екологічних стежках і туристичних маршрутах.

В результаті візиту українська делегація отримала цінний досвід та конкретні рекомендації для розвитку туризму та рекреації на природоохоронних територіях в Україні.

В кінці червня делегація з України у складі представників Вижницької міської ради та директорів Національних природних парків «Черемоський» та «Вижницький» відвідали республіку Франція з робочим візитом, де мали зустрічі в муніципалітетах міста Гренобль та туристичного селища курорту Шамоні. Під час візиту обговорили питання розвитку туризму та рекреації на природоохоронних територіях. Ознайомилися з стандартами маркування і ознакування туристичних стежок та маршрутів.

Також, відвідали та ознайомились з роботою туристичного регіонального парку Веркор. Отримали корисний досвід ефективної співпраці між локальними виробниками, регіональним природним парком Веркор та органами місцевого самоврядування. В результаті така синергія дає можливість забезпечити

ВІДРОДЖУЄМО ЗЕЛЕНІ ТРАДИЦІЇ!

Літнє сонцестояння - дата, коли в північній півкулі спостерігається найкоротша ніч на рік, а в південній - найдовша. В українців ця подія пов'язана зі святом Івана Купала. Тому традиції сонцестояння тісно переплітаються з купальськими звичаями. Тому цього разу RA-TOUR «Народження сонця» на вершині г. Малий Стіжок до дня літнього сонцестояння відбувся у незвичній формі із залученням дітей. Працівники Парку організували для них екологічний захід під назвою "Зелені традиції на Івана Купала" та ознайомили дітей з культурою і традиціями наших предків.

персонажів робили з соломи, сіна, гілок і трав, прикрашаючи їх квітами, намистом та стрічками.

Сучасні традиції дещо змінилися. Тепер не ловлять русалок і не шукають квітку папороті, але досліджують історію та плетуть вінки – обов'язковий атрибут свята, який роблять з польових трав та квітів. За традицією потрібно було назбирати у віночок 12 різних видів рослин, які надавали йому магичної сили. Тож дівчатка із захопленням плели віночки, а хлопці збирали для них польові трави та квіти.

Захід розпочався з виготовлення опудал Купала та Марени – двох головних персонажів, що символізують боротьбу добра та зла. За старослов'янськими віруваннями, кожної зими на світ приходять богиня Марена, яка заморожує землю, сіє розбрат та насилає хвороби й голод. Марена, або Мара, – це зимове божество, яким лякали неслухняних дітей. Її також вважали старшою русалкою. Купало ж – міфологічний персонаж, покровитель шлюбу та продовження роду. У давнину опудала цих

Крім цього, під час заходу діти мали змогу розфарбовувати гіпсові фігурки птахів різнобарвними фарбами, що розвивало їхні художні здібності та фантазію.

На завершення організували невеликий пікнік, де діти самостійно смажили сосиски на паличках. Це дало заходу особливий атмосфери і дозволило учасникам відчувати єднання з природою та один з одним.

Захід пройшов у теплій і дружній атмосфері, даруючи дітям нові знання, яскраві враження та незабутні емоції.

ДАЙДЕЖЕСТ ЦІКАВИХ ПОДІЙ

Наприкінці травня директор НПП «Вижницький» Галина Марчук відвідала з робочим візитом Безпековий форум Чорного моря та Балкан 2024 у місті Бухарест (Румунія) у складі української делегації з представниками НПП "Черемоський", Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича та Сучавського університету. А також взяла участь в панельній дискусії «Екологічна дипломатія - інструмент транскордонної екологічної безпеки та миру», де представила результат впливу війни на довкілля, в тому числі на природу національних природних парків.

До дня науки 19 травня 2024 року, у місті Чернівці, відбувся науково-просвітницький захід «FESTнаука», в якому були представлені різні галузі сучасної науки. Ця подія проводилася з метою зацікавити

підростаюче покоління і дати поштовх для нових цікавих хобі, які згодом можуть стати професією.

Під час фестивалю працівники Парку презентували локацію «Царство природи національного природного парку «Вижницький», де показували молодому поколінню, а також любителям природи різних вікових категорій, як можна долучитися до дослідження біорізноманіття через макрофотографію комах та б'юрдвотчинг (спостереження за птахами) і вносити свій вклад в науку через наукові соціальні мережі.

Щира подяка організаторам заходу: Раді молодих вчених ЧНУ ім. Ю. Федьковича, Раді молодих вчених при Чернівецькій обласній державній адміністрації та Департаменту освіти і науки Чернівецької ОВА за справжнє свято науки!

Кожна така ініціатива - це крок до майбутнього, де панує чисте довкілля.

В рамках щорічної Всеукраїнської акції «За чисте довкілля» працівники Парку прибрали узбіччя доріг та лісові масиви від побутового сміття.

Безвідповідальне ставлення людей до природи завдає непоправної шкоди водним ресурсам, ґрунтовому покриву, рослинам, тваринам, а також і самим людям. Тому збір сміття є важливим кроком для збереження довкілля та створення здорового та безпечного середовища для всіх.

Завдяки спільним зусиллям, вдалося очистити значні території. Щоб наше довкілля залишалося чистим, кожен з нас повинен усвідомлювати свою роль у його

збереженні. Наша планета — наш дім, і ми маємо відповідальність перед нею.

Територія Парку є мальовничою, досить великою та відносно доступною. Власне цим користуються як поціновувачі природи, так і ті, хто наносить їй непоправної шкоди. Найбільш вразливою є дика фауна, яка стає об'єктом незаконного полювання, адже природоохоронним законодавством такий вид діяльності на територіях природно-заповідного фонду суворо заборонений. Об'єкти фотопасток зафіксували не тільки тварин, але й тих, хто забирає у них життя. Яскравим прикладом ефективності цих засобів стала якісна фотофіксація особи зі зброєю, яку згодом вдалося ідентифікувати. Наразі ведеться слідство.

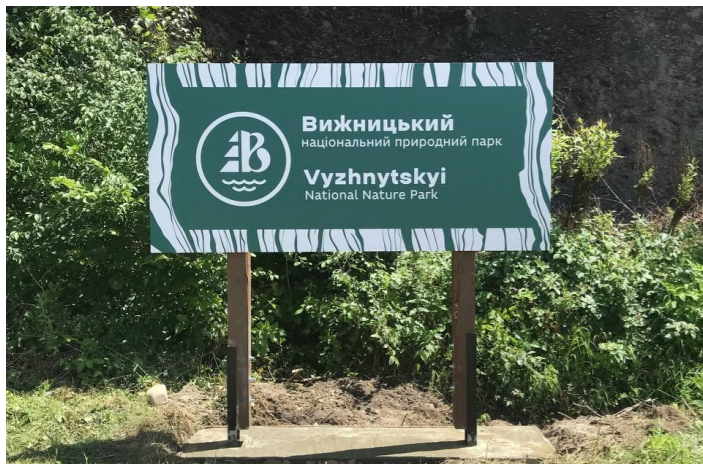
Панове браконьери! Вкотре нагадуємо, про те, що ви вчиняєте протиправні та

антигуманні дії. Природа цього не пробачить. Територія Парку під пильним оком та охороною!

На під'їзних шляхах території національного природного парку «Вижницький» встановлено в'їзні стели. Вони виконані в унікальному стилі, що додає їм особливого шарму та гармонійно вписується в природний ландшафт. Роботи над оновленням інформаційних знаків тривають, що сприятиме покращенню орієнтування для відвідувачів Парку.

Це стало можливим за підтримки Франкфуртського зоологічного товариства в Україні // FZS Ukraine.

Продовжуємо невпинно допомагати ЗСУ.

За ініціативи голови Вишницької районної військової адміністрації Сергія Чеботара та за матеріальної і фінансової підтримки колективу Парку і передано Збройним силам України 10 комплектів столів з лавочками та 1 вбиральню для використання в польових умовах. Вироби зроблені з технічною можливістю їх швидкого складання і розкладання. Конструкція є міцною та надійною, а головне зручною.

Дякуємо ЗСУ за наш захист!

Молодіжна громадська організація «Пласт-НСОУ» відкрила сезон наметових таборів на території Парку, що вже стало доброю традицією. Цьогоріч на просторій рекреаційній зоні «Сонячна галявина», яка знаходиться в урочищі Стебник, юні учасники провели тематичний захід «Свято Весни», який мав на меті розвинути інтелектуальні, творчі і фізичні здібності молоді, організації її змістовного дозвілля та популяризації пластового руху в Чернівецькій області.

ДИВОВИЖНИЙ СВІТ АРАХНОЛОГІЇ

Маленькі, великі, різних кольорів, вони вражають і зачаровують. Особливо, коли за допомогою макрозйомки дивитися їм в очі.

Павуки – тварини з ряду Членистоногих, Наука, яка їх вивчає – це арахнологія. Вивчення павуків має велике значення для розуміння еволюційних процесів, поведінкових адаптацій в природних екосистемах. У світі цих створінь налічується 41000 видів. Для національного парку «Вижницький» наразі відомо 94 види.

Павуки – хижі тварини. Але лише 1 вид з них є рослиноїдним – це багіра Кіплінга, яка мешкає в тропічних лісах Центральної Америки та Мексики.

Як і будь-які хижаки, ці тварини мають розвинені органи чуття. Лише одних очей вони мають аж 8 штук. Функцію вух у них виконують крихітні волоски на ногах. Інші волоски на ногах відповідають за запахи та хімічні відчуття смаку.

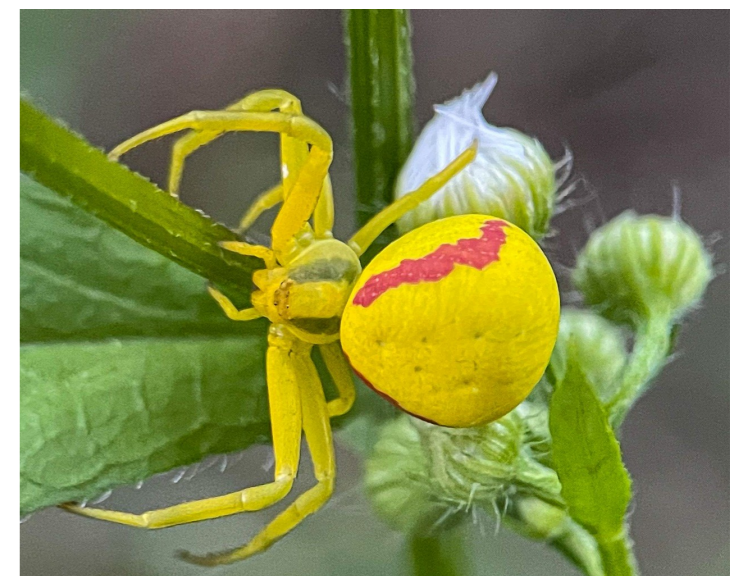
Основний спосіб, яким вони полюють – це плетіння павутини. Павутиння павуків мас

різні форми і виконує різноманітні функції, включаючи пастки для здобичі, кокони для яєць і сигнальні нитки для сповіщення про небезпеку. Павук довго очікує свою жертву і коли та потрапляє в павутину, чутливі волоски на ногах сповіщають павука. Він вбиває здобич за допомогою отрути, вприскує в її тіло травні соки і, після деякого часу, всмоктує перетравлений поживний розчин, що утворився.

Але не кожний павук плете свою павутину. Є ціла група квіткових павуків, які полюють на комах із засідки. На фото один з таких павуків - мізумена квіткова. Щоб збільшити свої шанси отримати здобич, вона, як хамелеон, змінює своє забарвлення в залежності від кольору квітки, на якій вона сидить.

Виникли павуки близько 381 млн. років тому, в кам'яновугільний період, задовго до ери динозаврів, але і досі вражають своїм різноманіттям і суровою хижою красою.

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ПРИРОДИ ДЛЯ ДІТЕЙ

У сучасному світі, де екологічні проблеми стають все більш актуальними, важливо навчати дітей з повагою ставитися до природи. Екологічні заняття на свіжому повітрі є чудовим способом прищепити учням любов до довкілля та розвинути екологічну свідомість. Такі заняття не тільки сприяють глибшому розумінню природних процесів, але й допомагають учням відчувати себе частиною екосистеми.

Нещодавно працівники Парку організували захопливу подорож у світ комах для школярів. Діти досліджували особливості цієї групи тварин, їх життєвий цикл та роль у екосистемі, розглядали муляжі комах та вивчали їх під лупою. Вони занурювалися у світ книг, таких як «Підземний світ Карпат», «Комахи», «Метелики», переглядали каталог комах НПП «Вижницький» та виконували цікаві інтерактивні вправи. Особливе захоплення викликала гра-квест «Знайди комаху», яка стала невід'ємною частиною навчального процесу.

Ще одним цікавим заходом на свіжому

повітрі була орнітологічна екскурсія у пташине царство національного природного парку «Вижницький», яку провів науковий співробітник НПП «Деснянсько-Старогутський». Учні спостерігали за міграцією птахів, слухали інформацію про них, зокрема про тих, які занесені до Червоної книги України, а також про заходи, що проводяться на території Парку для збереження орнітофауни.

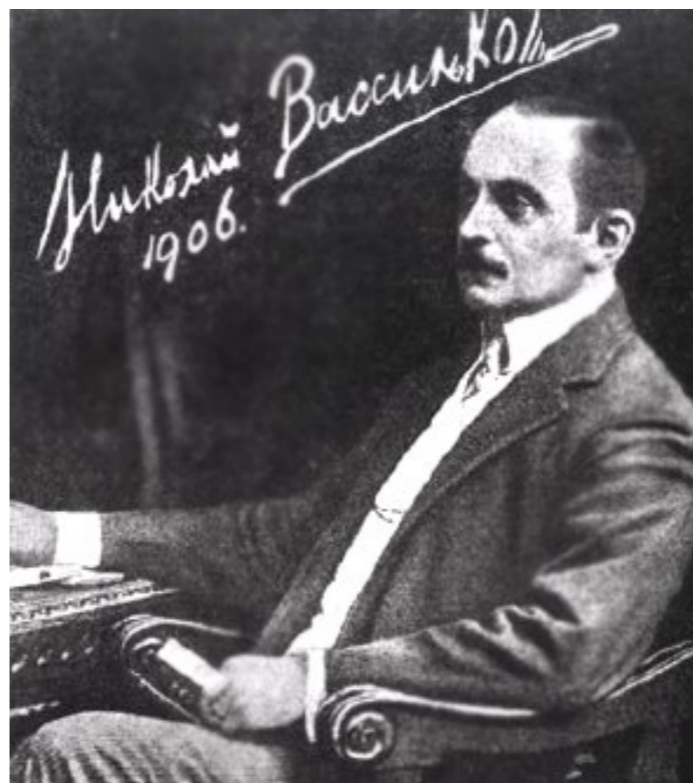
Екологічні заняття на свіжому повітрі з учнями – це ключ до виховання екологічно свідомого покоління, яке буде берегти нашу планету. Такі заняття поєднують теорію з практикою, формують відповідальне ставлення до природи та розвивають важливі життєві навички. Вони допомагають учням не тільки здобувати знання, але й відчувати себе частиною великого і важливого світу природи, що потребує нашої уваги та турботи.

Щира подяка Франкфуртському зоологічному товариству в Україні за надані матеріали для проведення цікавих та пізнавальних заходів.

Відомі постаті селища Берегомет

Продовжуємо знайомити з представниками славетного роду Васильків – давнього буковинського роду румунських бояр та австрійської аристократії, одних з найбільших землевласників Буковини.

Nikolaus Ritter von Wassilko, 1906

Микола лицар фон Василько (нім. – Nikolaus Ritter von Wassilko) – представник української еліти Австро-Угорської імперії, який більше двох десятиліть захищав інтереси свого народу з парламентської трибуни у Відні. Яскравий репрезентант титулованого дворянства, він пережив складну особисту еволюцію від румунсько-німецької до української ідентичності, щоб зрештою прислужитися на ниві творення української національної державності.

25 березня 1868 року у родинному селі Слободзія-Комарівці (нині Лукавці) в сім'ї буковинського магната-землевласника Миколи Василька та його дружини Євгенії Науман народився син, якого також назвали Николаєм (Ніколаусом або, у родині його називали Коко). За тодішнім звичаєм, до 10 років дитину виховували під наглядом матері домашні вчителі. Відтак батьки відправили здібного хлопця на науку до Відня, у найпрестижніший столичний закритий заклад для юнаків із шляхетних родин «Терезіанум», де вчилися всі його кузени – Васильки з

Берегомету. Основним завданням закладу було виховання освічених чиновників і дипломатів. Після завершення науки у 1887 році Микола пройшов однорічну військову службу при 16-му гусарському полку в Чернівцях. Далі студіював на правничому факультеті Чернівецького університету, вільно володів румунською, німецькою, українською, французькою, англійською мовами, добре знав латину. Маючи дуже великі «кишенькові» гроші, він у юнацькому віці за короткий час прогуляв чималенькі суми. І то так, що чернівчани навіть через десятиліття переказували розповіді про його юнацькі пригоди і розваги. За рік до закінчення навчання померли обоє його батьків, тож у 23 роки Микола Василько став спадкоємцем маєтків у рідному селі. Новому господареві довелося вникати у дорослі справи і взаємини, які панували в громаді.

Микола і син Гамількар 1903 рік

На той момент, коли молодий Василько став дідичем у родовому селі, священником там був румун, який не хотів визнавати національних прав українців і вів службу Божу румунською мовою. Для селян того часу то було дуже важливо і вони не раз зверталися до молодого панича, аби він прислухався до їхніх духовних потреб. Попри молодий вік, Василькові вдалося мудро вирішити

Представники товариства «Січ» вітають депутата М. фон Василька в Киселицях

надзвичайно делікатну і важливу проблему. Священнику таки довелося перевести службу Божу на українську мову. Аби остаточно залагодити справу, Микола Василько власним коштом збудував будинок і запросив з сусіднього села нового священика – Віктора Захаровського, який довгий час був довіреною особою Миколи Василька. За мудре вирішення церковної проблеми він отримав від митрополита Сильвестра архієрейське благословення і декрет визнання. А це вже був політичний аванс на майбутнє.

Тоді ж Микола Василько вчинив ще один важливий для молодого чоловіка крок – він одружився. Його обраницею стала Ольга Гєргелі. Вона належала до знатного роду Гєргелі-Форґашів і отримала величезний посаг (придане) у 140 тисяч корон. У цьому шлюбі народився син Гамількар-Микола та доньки Віра, Тетяна й Надія. Молодий господар продав свої володіння в селі Слободзія-Комарівці і придбав маєток у Верхньому Лукавці, суто українському

селі, яке понад 400 років до того було родовим гніздом Васильків. За ним перебрався й отець Віктор Захаровський, а самого Василька обрали старостою громади. Він дуже швидко завоював авторитет у селян, бо захищав їхні інтереси, насамперед соціально-економічні. Аби краще розуміти та спілкуватися з селянами він брав уроки української мови у місцевого вчителя. Також переводили сільське та церковне діловодство на українську мову. Це викликало неабияке захоплення у всіх верств місцевого населення. А задля власної політичної кар'єри заснував Вижицько-Путилівську раду, аби «образовати жителів повіта вижицько-путиловського, яко найзабытшого угла цѣлой Буковины, подѣ національнимъ на щирыхъ самоотверженныхъ русинѡвъ». Свою програму підкріпив конкретними справами, як-от збудував школу в селі Лукавці, заснував читальню «Руської Бєсїди», дав кошти на побудову церкви. Коли її викінчили, Василько використав це для своєї політичної реклами. У 1899 році

Церква в селі Лукавці, 1936

храм висвятили в присутності понад 15 тисяч мешканців навколишніх сіл. На це дійство спеціальним поїздом прибув президент краю барон Бургіньон, митрополит Аркадій і багато інших духовних та світських осіб. Микола Василько, попри державні та господарські справи, ніколи не забував проблем своєї громади, яка його підтримувала і підняла на високі щаблі влади. Далі буде...

ДОВКІЛЛЯ - БЕЗГОЛОСА ЖЕРТВА ВІЙНИ

Вже майже десять років в Україні триває війна, яка призвела до серйозних змін у різних сферах життя країни, включаючи довкілля. Її нещадна руйнівна сила охопила повітря, воду, землю, рослини й тварини.

Про вплив війни на навколишнє середовище розповіли та показали у своїх презентаціях студенти Вижицький фаховий коледж мистецтв та дизайну імені Василя Шкрібляка під час конференції «Війна та екологія» на базі національного природного парку «Вижицький».

Крім того відбулося урочисте нагородження учасників конкурсу малюнків «Довкілля –

безголоса жертва війни», у якому взяли участь учні Берегометський Ліцей, Іспаський опорний ліцей імені Миколи Марфієвича, Банилівський опорний ліцей імені І.Діаконюка, Вижицький опорний ліцей ім. Юрія Федьковича. У своїх роботах діти відображали власне бачення жаклих наслідків війни на природу України. Вдячні всім, хто долучився. Нехай ваше творче натхнення буде безмежним, а життя процвітає у вільній, чистій та незалежній Україні.

ПТАШИНИЙ СВІТ ОЧИМА ДІТЕЙ

Серед учнів навчальних закладів Вижицьчини завершився орнітологічний конкурс «Пташиний світ очима дітей». Він мав на меті сприяти екологічній обізнаності та інтересу до світу пернатих шкільної молоді, поглибити знання про різноманіття птахів та їх роль в екосистемі.

Використовуючи природні і підручні матеріали, діти створили різноманітні вироби, демонструючи свої знання про птахів і творчий підхід до справи, проявили неабияку креативність та талант. Також вони включили до своїх робіт інформацію про захист птахів

та їх місця існування, підкреслюючи важливість збереження природи. Всі учасники отримали дипломи та пам'ятні сувеніри на згадку про участь у конкурсі.

Роботи можна побачити в адміністрації Парку.

Конкурс «Пташиний світ очима дітей» ще раз довів, що діти можуть бути не тільки талановитими митцями, а й свідомими громадянами, які піклуються про природу та наше спільне майбутнє і в подальшому стануть новим поколінням захисників довкілля.

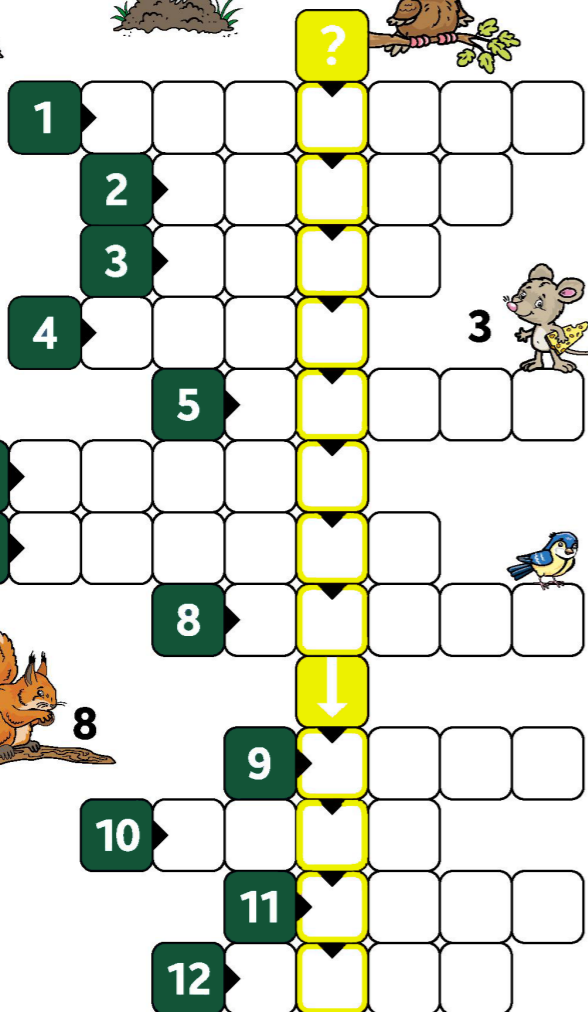

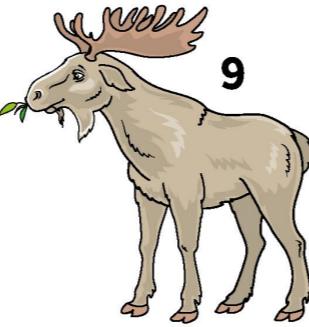

ДЛЯ ЮНИХ ПРИРОДОЛЮБІВ

Допоможи мурашці добратися додому

Впиши назву тварин відповідно до малюнку

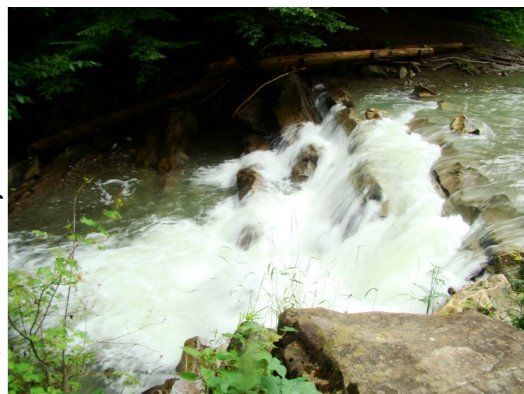
6 	10 		11 	12
4 	4 		7 	
5 	8 		9 	
2 	1 			

It's worth seeing

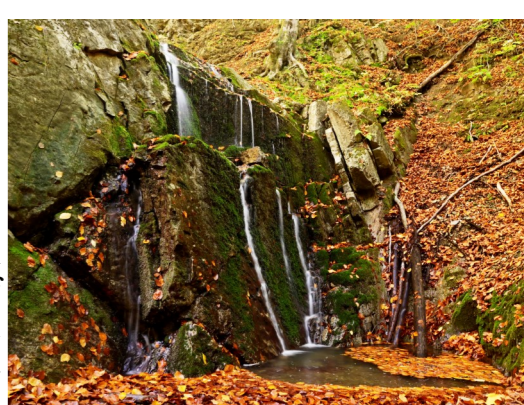
Amazing waterfalls of the Park

One of the main natural attractions of the Park is a network of waterfalls. They attract tourists with their cascades, creating a magical atmosphere. Let's get acquainted with some of them.

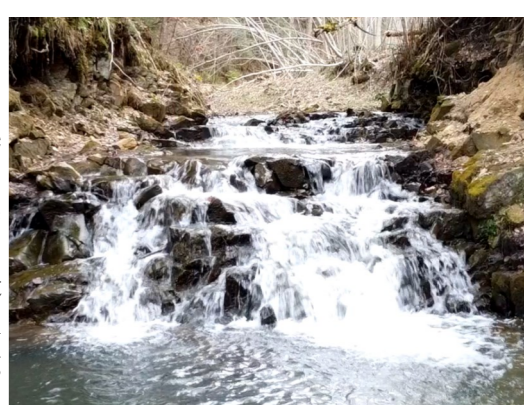
Kamiani Vorota Waterfall. As you embark on a journey through the Luzhky tract, the Vyzhenka River's vigorous waves become your constant companion, while the unmanufactured beauty of stone formations unfolds before you. One such wonder is the Stone Gate Waterfall. Cascading within a secluded mountain valley, it seems to whisper the tales of ancient geological epochs. This unique waterfall stands out for its accessibility and a sense of mystery, attracting both tourists and nature enthusiasts. Formed within the Vyzhenka River's valley, it plunges over thick-textured sandstones of the Upper Stryi Subsurface. Classified as a "block" type waterfall, typical of smaller rivers, its water volume reaches its peak during spring snowmelt and summer floods. Witnessing its majesty, power, and energy during these periods is truly breathtaking.

Lykhonia Waterfall. In the heart of a stunning canyon, on a tributary of the Vyzhenka River, lies the Lykhonia waterfall. Its cascading waters, formed in powerful layers of sandstones, create a straight-step cascade, a testament to the powerful interplay between nature and aesthetics. Shrouded in a sense of mystery, the waterfall attracts seeking a glimpse of its natural beauty. Mirroring the surrounding landscape like a polished canvas, it fosters an atmosphere of tranquility and majesty, allowing visitors to feel the harmony of their native land.

Druzhba Waterfall. On the Velykyi Sukhyi River, there is a small miracle of rushing water — the Friendship Waterfall. Its convenient location, crystal-clear waters, and unrivaled noise make it unique, giving visitors the interest to make a short stop and enjoy the beautiful natural site. During the formation of the waterfall, the riverbed was crossed by the Yamna sandstones. The hollowed-out blocks of stone create small ledges and give it a distinctive step-cascade type. A constantly functioning natural wonder, the waterfall features an erosion basin where the falling water creates a magical landscape.

Hirskyi Tron Waterfall. The cascading waterfall stuns with its unique shape, resembling a royal throne carved from massive stone. The crystal-clear water tumbles down, washing away any whispers of a forgotten past. Here, surrounded by the majesty of the mountain landscape, visitors can feel like royalty amidst the cascading waters. This natural wonder, known as the Mountain Throne Waterfall, resides in the upper reaches of the Velykyi Sukhyi River, where a tributary meets the main stream. Formed by the erosion of Yamna sandstones, the waterfall boasts a series of cascading steps, creating a breathtaking spectacle.

